

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

- 1. Yarışmalar;** Spor Genel Müdürlüğü Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliği, Spor Faaliyetleri Dairesi Başkanlığınca öngörülen ve ilan edilen hükümlere, Ulusal/Uluslararası federasyon branş müsabaka Kurallarına uygun olarak yapılacaktır.
- 2. Yarışmalar;**
 - a) Küçükler kategorisinde mahalli, yıldızlar ve gençler kategorilerinde mahalli ve Türkiye birinciliği kademelerinde, erkek/kız sporcular arasında ayrı ayrı olarak yapılacaktır.
 - b) Mahalli yarışmalar, Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerince belirlenecek takvim doğrultusunda ilan edilecek ve düzenlenecektir.
 - c) Türkiye Birinciliği yarışma duyuruları ve katılımcı listeleri, Daire Başkanlığınca <https://okulsportal.gsb.gov.tr> adresinde yayınlanacaktır.
 - ç) Ulusal müsabakalara (Türkiye Birinciliği) katılmaya hak kazanan ferdi sporcuların mahalli müsabakalarda yer almış olmaları gerekmektedir

3. Kategoriler ve Doğum tarihleri:

KATEGORİSİ	EĞİTİM KADEMESİ	STATÜSÜ	DOĞUM TARİHLERİ	YAŞ ARALIĞI(2018 yılı itibarıyla)
Küçükler Kategorisi (Model Uçak)	Ortaokul	Mahalli	2007 - 2008	10-11 yaş
Yıldızlar Kategorisi (Roket-Model Uçak)	Ortaokul	Mahalli/Ulusal	01.09.2004 - 2005 - 2006	12-13 yaş
Gençler Kategorisi (Roket-Model Uçak)	Lise	Mahalli/Ulusal	2001-2002- 2003-2004	14 – 17 Yaş

- a) Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliğinin Terfiler başlıklı 9 uncu maddesindeki hüküm gereğince, sporcunun velisinin izni ile il tertip komitelerine yapılacak başvuruların kabul edilmesi kaydıyla;
- b) 2009 doğumlu öğrenciler, ortaokul kademesinde öğrenim görmeleri kaydıyla küçükler kategorisinde yarışmalara katılabilirler.
- c) Küçükler kategorisinde yer alan 2007 doğumlu öğrenciler, yıldızlar kategorisine terfi ettirilebilir.
- d) Yıldızlar kategorisinde yer alan 2005 doğumlu öğrenciler, lise kademesinde öğrenim görmeleri kaydıyla gençler kategorisinde lisanslandırılarak okullar arası yarışmalara katılabilirler.
- e) Terfiler; 1 (bir) yaş ile sınırlıdır.
- f) Terfi ettirilen sporcular, ilgili eğitim öğretim yılında branşında alt kategorideki okullar arası yarışmalara katılamaz.

4. Kafile İşlemleri ve Mali Hususlar;

- a) Türkiye birinciliği yarışmalarına katılacak olan kafileler; “**Spor Genel Müdürlüğü Spor Kafileleri Seyahat Yönergesi**” gereğince oluşturulacaktır.
- b) İlan edilen Türkiye birinciliği yarışma programlarına göre, kategorilerinde yer alan sıklıkta yarışacak sporcular, yarışmalara katılma ve ayrılma tarihlerine göre Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerince ayrı ayrı kafileler halinde gönderilebilir. (Mahalli ve Ulusal müsabakalarda, Kafile Seyahat Yönergesinde yer alan idareci ve çalıştırıcı sayısından fazla kişi müsabaka alanına giremez.)

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

c) İlan edilen Türkiye birinciliği yarışma programlarına göre müsabakaları erken sonuçlanan veya tamamlanan kafilenin yasal harcırahları, organizasyonu düzenleyen Gençlik ve Spor İl Müdürlüğünce hazırlanan ayrılış evrakında “**Spor Genel Müdürlüğü Spor Kafileleri Seyahat Yönergesi**” Genel Hususlar başlıklı 7 inci maddenin 8 inci fıkrasında yer alan hüküm de dikkate alınarak, belirlenen tarih üzerinden bağlı oldukları Gençlik ve Spor İl Müdürlüklerince ödenecektir.

ç) Mali konularla ilgili hususlarda, Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliği'nin 17 nci maddesine göre işlem yapılır.

d) Avans kapatma işlemleri katile başkanı tarafından yapılacaktır. Ödemelerde katile onay belgesi, ödeme bordrosuna mutlaka eklenecektir.

e) **İl Dışı Çıkış Olur'unda; Genel Müdürlükçe <https://okulsportal.gsb.gov.tr> adresinden ilan edilen sporcular ile Spor Kafileleri Seyahat Yönergesinde” belirtilen idareci ve çalıştırıcı sayısından fazla kişi yer alamaz.**

f) Türkiye birinciliği yarışmalarının; hava şartları vb. durumlar nedeni ile belirlenen tarihlerde yapılamaması veya uzaması durumlarında; müsabakalar, ev sahibi ilin İl Organizasyon Tertip Kurulunun alacağı karar doğrultusunda, (sporcuların bağlı bulunduğu illere gerekli yazışmalar yapılarak) yarışma tarihini takip eden günlerde düzenlenecektir. İlgili nedenlerle; müsabaka tarihlerinde değişikliğe gidilmesi durumlarında müsabakaya katılan iller tarafından katile onay belgeleri güncellenerek, tahakkuk edecek harcırahlar, müsabakaya eklenen süreler dikkate alınarak ilgili mali yılın bütçesinden karşılanacaktır.

5. Ödüller:

1) Mahalli ve Türkiye Birinciliği yarışmalarında;

a) Sıralamada; ilk dört dereceyi elde eden sporculara madalya ve başarı belgesi verilir.

6. Kontenjanlar;

a) Gençler ve yıldızlar kategorilerinde Türkiye Birinciliği yarışmalarına katılacak sporcu sayıları;

- Bir önceki eğitim öğretim yılının, Türkiye birinciliği yarışmalarında ilk dört dereceyi elde eden sporcuların illeri,
- Bir önceki eğitim öğretim yılının, mahalli yarışmalarına fiilen katılan sporcu sayıları, dikkate alınarak Daire Başkanlığınca belirlenecek ve ilan edilecektir.

7. Yetki:

a) Daire Başkanlığı, gerekli gördüğü takdirde, branş açıklamalarını ve yarışmalara dair diğer hususları değiştirmede yetkilidir.

b) Tertip komiteleri, yarışmalar öncesinde düzenlenecek teknik toplantıda Daire Başkanlığı tarafından yayınlanan branş açıklamalarını ve yarışmalara dair diğer hususları dikkate alarak müsabaka programını belirlemek ve uygulamakla yetkilidir.

8. İtirazlar;

a) Okul spor faaliyetlerinde; oyun kurallarına, spor ahlakına ve disiplinine aykırı oluşan durumlara ilişkin itirazlar, Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliği'nin 19 uncu maddesinde belirtilen hükümlere göre İl Okul Sporları Organizasyon Tertip Komitesine yapılır. İtirazların değerlendirmeye alınabilmesi için organizasyonu düzenleyen Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nün hesabına 350,00 TL ücret yatırılır.

b) Türkiye Birinciliği yarışmalarında; İl Okul Sporları Organizasyon Tertip Komitesine intikal eden ve disiplin suçu içeren itirazlar “Amatör Spor Dalları Ceza Yönetmeliği” hükümleri gereğince, İl Tertip Komitesi Kararı, Hakem Raporu, Gözlemci Raporu gibi evraklar da eklenerek bir üst yazı ile idareci, çalıştırıcı ve sporcunun bağlı bulunduğu ilin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne gönderilir. İtirazlar, ilgili ilin İl Ceza Kurulunca değerlendirmeye alınır. Karara bağlanan itiraza ait raporun bir sureti, Spor Faaliyetleri

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

Dairesi Başkanlığına ve organizasyonun düzenlendiği ilin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğüne gönderilir.

9. Genel Hususlar;

a) Yarışma alanına, **Spor Genel Müdürlüğü Spor Kafileleri Seyahat Yönergesine uygun hazırlanmış katile onay belgesinde** yer alan sporcu, idareci ve çalıştırıcıdan başkasının girmesine izin verilmeyecektir.

b) Çalıştırıcı ve antrenörlerin; mahalli ve Türkiye birinciliği yarışmalarına “Okul Sporları Bilgi Yönetim Sistemi” üzerinden çıkarılmış “Eğitici Kartı” ile katılmaları zorunludur.

c) Çalıştırıcı ve antrenörlerce; Mahalli yarışmalarda sporculara ait “Esame Listelerinin” her yarışma için ayrı ayrı olacak şekilde “Okul Sporları Bilgi Yönetim Sistemi” üzerinden çıkarılması ve yarışmada görevli hakem veya tertip komitesi yetkililerine ibraz edilmesi zorunludur.

ç) Çalıştırıcı ve antrenörlerce; Okul Sporları Bilgi Yönetim Sistemi üzerinden “Esame Listesi” kaydı yapılmış sporcuların ve Türkiye birinciliği yarışmalarına katılması için gerekli katile onay belgesi tertip komitesi yetkililerince “Okul Sporları Bilgi Yönetim Sistemi” üzerinden alınması zorunludur.

d) Çalıştırıcı (antrenör) ve/veya katile başkanının; <http://okulsportal.gsb.gov.tr> adresinde ilgili branş açıklamalarında belirtilen saatte ve yerde yapılacak olan teknik toplantıya katılmaları zorunludur. Teknik toplantıya katılmayan çalıştırıcı (antrenör) ve/veya katile başkanlarının tertip komitesine yazılı olarak sunulmuş geçerli mazeretleri olmaması halinde sporcular müsabakalara alınmayacaktır.

e) Yarışmanın teknik toplantısında alınan kararlar ve çekilen müsabaka fikstüründe zorunlu haller ve tabii afetler haricinde herhangi bir değişiklik yapılmayacaktır. Fikstür değişikliği yapılması halinde yarışmaya katılan sporculara il tertip komitesi tarafından ilan edilerek katile başkanlarına bildirilecektir.

f) Öğrencilerin Fiziki Görünümü ile ilgili olarak Okul Spor Faaliyetleri Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinde belirtilen hususlara göre İl Tertip Kurulu tarafından işlem tesis edilir.

g) Okul spor faaliyetlerinde; mahalli, Türkiye Birinciliği yarışmalarında sporcuların yanlarında bulundurulması zorunlu evraklar aşağıdadır. Zorunlu evrakları eksik olan sporcular yarışmalara alınmayacaktır.

- Nüfus Cüzdanı (Gençler kategorisinde fotoğraflı olması zorunludur)
- Sporcu Öğrenci Lisansı (Branşa ait)
- Valilik Onayı (İl Dışına gidecek katileler için zorunludur)
- Esame Listesi (Mahalli yarışmalarda zorunlu, Türkiye Birinciliği yarışmalarında zorunlu değildir)

h) Okul çalıştırıcısının,

- Beden eğitimi ve spor öğretmeni olması, Hava Sporları antrenörlüğü belgesine sahip olması veya Hava Sporları Federasyonu tarafından verilen Hava Modelciliği Eğitmeni Belgesine sahip olması,
- Sabıka kaydının olmaması,
- Hava Sporları müsabakalarında hak mahrumiyeti cezası almamış olması gerekmektedir.

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

TEKNİK AÇIKLAMALAR:

HAVA MODELÇİLİĞİ SALON MODELLERİ

1. Müsabakalar **küçükler, yıldızlar ve gençler kategorisinde**, Hava Modelciliği başlangıç salon modelleri plastik pervaneli lastikli çubuk modeller sınıfında yapılacaktır.

2. MODEL TANIMI:

- Model temel olarak, Ana yapısı Balsa Ağacından olmalı, Kanat 3 parçadan oluşmalı, Kanat Boyu 40cm.(Kanat V açısı hariç), Kanat genişliği orta kısımda en fazla 8 cm, kanat ucunda en fazla 6cm, Gövde Boyunu belirleyen gövde çıtası Balsa veya Ayous ağacından 30-33cm. aralığında olmalıdır. Kanat hücum, firar kenarları 3X5X330mm den büyük olamaz. Sinir yerine 3X5mm den büyük birleştirici parça kullanılamaz,
- Model çabuk yapılabilmesi açısından çubuk gövdeli, lastik motorlu, plastik pervaneli(15cm) olmalı ve bu gövdeye uygun bir plastik başlığı olmalıdır.
- Pervane plastik başlığa geçirilmiş metal bir boncuk takılmış ve çelik şaftıyla beraber kullanılabilir.
- Modelin lastik motoru 1X3mm.veya 1X4mm. En fazla 52cm uzunluğunda olmalı kesinlikle balon lastiği olmamalıdır.
- Kağıt kaplama renkli pelür kağıdı veya daha kaliteli japiko model uçak kağıdı ile Kanatlar tek taraflı kaplanmalı dümen çift taraflı kaplı olmalıdır.
- Modelde ağırlık limiti yoktur.

3. Yarışma kapalı spor salonunda yapılacaktır. Salon yüksekliği 7 metreden az olamaz.

4. Yarışmacılar ferdi olarak yarışacaktır.

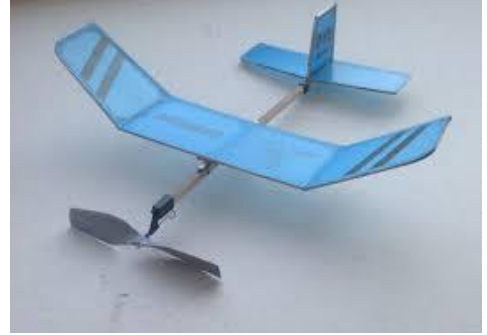
5. Yarışma 5 raund sürecektir. 5 raundun en kötü 2 raundu atılacaktır. Değerlendirme en iyi 3 raunt üzerinden yapılacaktır.

6. Model uçaklar uçtukları zamana göre puan alır. Her saniye 1 puandır. Maksimum uçuş süresi yoktur.

Örnek model =====>

Kanat yapımı

BAŞLANGIÇ MODELLERİNDE YARIŞMANIN İCRASI İLE İLGİLİ KURALLAR

A. Uçuş Sayısı: Yarışmacıya 4+1 resmi uçuş hakkı tanınacaktır. Resmi uçuşlar programda belirtilen periyot içinde uçulmak zorundadır. **Teknik bir sebeple periyot içinde uçuş yapamayan yarışmacı EK UÇUŞ periyotunda uçuş hakkı talep edebilir.** Dört resmi uçuştan en iyi 3'ü değerlendirilmeye girecektir.

B. Resmi Uçuşun Tanımı: Uçuş periyotları içinde, süresi 15 saniyeden fazla olan uçuşlar resmi uçuş sayılır. Süresi 15 saniyeden az olan bir uçuş gecikmeli uçuş sayılacak ve beş resmi uçuşun her biri için bir gecikmeli uçuşa izin verilecektir. Gecikmeli uçuşlar toplama dahil edilmeyecektir.

C. Uçuşun Başlatılması:

- Yarışmacı, modelini elden bırakmak suretiyle yarışı başlatır. Uçuş başlamadan önce yarışmacı hakemden izin almalı ve modeli elden bırakmadan önce hakemle haberleşmelidir.
- Model uçuş için serbest bırakıldıktan sonra Yarışmacı ve Hakem uçuş sahasının belirtilen bölgesine çekilmelidir.
- Lastik motorun kurulması yarışmacı veya yardımcı tarafından yapılır. Her yarışmacının, bir adet yardımcı bulundurma hakkı vardır.

Ç. Model Sayısı: Model sayısında kısıtlama yoktur. Tüm modeller kayıtlar esnasında numaralandırılacaktır. Bir yarışmacı aynı kategoride birden fazla modelle yarışabilir. Yarışma sonunda model değil yarışmacı derecelendirilir (bir yarışmacı aynı kategoride farklı modellerle birden fazla derece yapamaz)

D. Çarpışmada Kural: İki model arasında uçuşta bir çarpışma olması halinde yarışmacıların her biri, çarpışma anı ile uçuşun sona ermesini takip eden iki dakika arasındaki zaman aralığı içinde, o ana kadar yapılan uçuşun resmi uçuş sayılması veya uçuşa yeniden başlaması

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

şıklarından birini tercih edecektir. Yeniden başlama uçuşu bir sonraki resmi uçuştan önce yapılmalıdır.

E. Modelin Yönlendirilmesi: Modelin rotasını değiştirmek veya uçuş alanının başka bir kısmında uçmasını sağlamak üzere ipe bağlanmış bir uçan balon veya bir sopa kullanılabilir.

a. Modele yön verme işlemi sadece, modelin, binanın duvarları, çatısı veya diğer modellerle çarpışmasını önlemek amacıyla uygulanmalıdır. Modelin hareketleri esas itibarıyla yatay bir düzende yapılmalıdır.

Not: Şayet bir zaman tutucu, bir modelin irtifa değişikliğinin yarım metreye veya her 25 metrelik irtifa için bir metreye yaklaştığı (hangisi daha büyükse) kanısındaysa, yarışmacıyı ikaz edecektir. Zaman tutucunun, ikazını dikkate almayan bir yarışmacının uçuşu sona erdirilecektir.

b. Modelin uçuş yönünü değiştirmek veya başka bir uçuş alanında uçmasını sağlamak üzere, bağlı olduğu ip veya sopa 2 ile 8 metre uzunluğunda olan bir balon veya balonlar kullanılabilir. Yön verme teşebbüsünün zaman sınırlaması veya sayıca yasaklaması yoktur, ancak bütün yön değiştirmeler modelin ön kısmından yapılacak ve asla arkadan yapılmayacaktır.

c. Yön verme esnasında pervane ip/balon(lar)/sopa ile temas edebilir ve dönüşü durabilir. pervane durur durmaz, kronometrede görülen toplam zamandan çıkartılacak olan, toplam pervane duruş süresini tespit etmek üzere ikinci bir kronometre (tercihen biriken zamanı kaydeden çift düğmeli bir kronometre) kullanılmalıdır.

ç. Eğer yön verici, yön verme işleminden sonra pervaneyi serbest bırakmazsa, iki kronometre birden durdurulacak ve pervane durma süresi yukarıda açıklandığı gibi çıkartılacaktır.

d. Yön verme esnasında, başka bir model tarafından faul yapılmadıkça, uçuş tekrarına müsaade edilmeyecektir.

e. Yön verme kararı yarışmacının sorumluluğudur ve kendisi tarafından yapılmalıdır. Fiziki özürsüz bir yarışmacı, yarışma görevlileriyle koordine ederek yerine bir başkasının vermesini sağlamalıdır.

f. Kullanılan yön verme malzemelerini gözetlemek ve diğer modelleri tehlikeye sokacağını yarışmacıya ikaz etmek, zaman tutucularının sorumluluğundadır. Eğer diğer modellere yön verici tarafından faul yapılmışsa, faul yapılan yarışmacının ilave bir uçuş isteme hakkı vardır. Eğer uçuş alırsa bu onun o uçuşundaki puanı olacaktır. Yarışmacı bu hakkını, uçuşu sona erdikten sonra iki dakika içinde zaman tutucuları nezdinde kullanmalıdır. Yarışmacı eğer yeniden başlamayı seçerse, uçuşunu bir sonraki resmi uçuş başlamadan önce yapmalıdır.

F. Sıralama: Her yarışmacının en iyi üç uçuşunun toplamı sıralamadaki yerini tayin edecektir. Beraberlik halinde dördüncü en iyi uçuş hesaba katılır ve beraberlik devam ederse aynı şekilde diğer en iyi uçuş nazarı dikkate alınır.

G. Zaman Tutma: Uçuşlarda, kronometresi veya saniyenin en az 1/5 'ini kaydeden zaman ölçü aleti olan zaman tutucu tarafından zaman tutulacaktır. Her uçuşta zaman tutmaya model serbest bırakıldığı anda başlanacaktır. Zaman tutma;

a. Model salonun döşemesi üzerine deştiği anda (tekrar uçmazsa)

b. Modelden herhangi bir parça kopup ayrıldığında

c. Model döşeme ve benzeri hareketi durdurucu yer dışında, binanın herhangi bir yerine temas ederse sona erecektir.

Not: Bu durumda hakemler, yer değiştirici hareket sona erdikten sonra 10 saniye daha zaman tutmaya devam edecektir. 10 saniye sonunda model hala binaya temas ettiği noktada durmaya devam ederse, zaman tutma durdurulacak ve 10 saniye uçuş zamanından çıkarılacaktır. Model binaya temas ettiği noktadan 10 saniyeden önce kurtulursa zaman tutma normal olarak devam edecektir.

Tavan yüksekliği sınıflandırması :

Daire Başkanlığının 26.10.2018 tarihli ve 650698 sayılı oluru ile yayınlanmıştır

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

Yarışma aşağıdaki tavan yüksekliklerinden birinde icra edilir:

- Kategori I : 8 metreden az,
- Kategori II : 8 metre ile 15 metre arası,
- Kategori III : 15 metre ile 30 metre arası,
- Kategori IV : 30 metreden yüksek.

Tavan yüksekliği, zemin ile dikey olan en yüksek tavan mesafesidir. Bununla beraber 15 metre çapında bir daire yatayda bina parçalarından birine çarpmayacak şekilde açıklık olmalıdır

HAVA MODELÇİLİĞİ UZAY MODELLERİ (ROKET)

1. **Müsabakalar YILDIZLAR ve GENÇLER kategorilerinde** Hava Modelciliği Uzay Modelleri Paraşüt Süreli modeller sınıfında yapılacaktır.

2. MODEL TANIMI: Roket model özellikleri:

Boy: en az 30cm uzunluk (roketin en alt noktasından en üst noktası arasındaki uzaklık)

En: Çap en fazla 25mm

Ağırlık: en fazla 60 gr

Kullanılacak motor gücü: 2,5 nw/sn

OKUL SPORLARI UZAY MODELLERİ

Yarışma, şampiyona ve rekorlar için kaideler ve özel kurallar

KISIM BİR - GENEL TANIMLAR

1.1. MODEL ROKET (UZAY MODELİ)

"Model Roket" yerçekimine karşı aerodinamik kaldırma gücü kullanmaksızın havaya çıkan bir hava modelidir; bir model roket motoru yardımı ile sevk edilmektedir; tekrar uçuşa çıkabilecek durumda yere emniyetle dönmesini sağlayan bir mekanizması bulunur; ve bu mekanizma büyük ölçüde madeni olmayan parçalardan yapılmıştır.

1.2. MODEL ROKET MOTORU

"Model Roket Motoru" içerdiği bütün yanıcı özelliğe sahip kimyasal maddeler önceden hazırlanmış ve kullanılmaya hazır hale getirilmiş bir katı yakıtlı jet motorudur.

1.3. UZAY MODELİNİN SINIFI

Paraşüt modelleri

KISIM İKİ - MODEL ROKET ÖZELİKLERİ

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

Bir model roket çıkış, operasyon ve uçuştan önce aşağıdaki isteklere uygun olmak zorundadır.

2.1. AĞIRLIK

Gros veya azami ağırlık, model roket motoru dahil hiçbir şekilde 0.1 kg (100 gr) geçmeyecektir.

2.2. YAKIT

Çıkış anında model roket motorunda çıkış gücü 2,5 nw/sn den fazla motor bulunmayacaktır.

2.3. OPERASYON KADEMELERİ

Kademe: uçuş esnasında modelden ayrılacak şekilde planlanmış bir veya daha fazla model roket motoru bulunan modelin bir kısmı olarak tarif edilir.

Operasyon kademesi olmayacaktır.

2.4. İMALAT İSTEKLERİ

2.4.1. Bir model roket, birden fazla uçuş yapabilecek ve hava ve yerdeki şahıslara ve mala zarar vermeyecek, gövdesi zarar görmeden yere inmesini sağlayan bir vasıta içerecek şekilde tasarlanmalıdır.

2.4.2. Bir model roket, paragraf 2.4.1.'deki hükümlere uygun olarak yere inecek, uçuş esnasında motorunu atamaz ve en fazla 30cm çapında bir paraşütle birlikte yere inmek zorundadır.

2.4.3. İnşa edilen model önemli (büyük) madeni parçalar kullanmaksızın ağaç, kâğıt, kauçuk, kırılğan plastik veya benzeri malzemelerden yapılacaktır. Roket modellerinde gövde uzunluğu 300 mm, gövde çapı 25 mm olacaktır.

2.4.4. Tasarım ve inşaat, öngörülen uçuş performansını aslına uygun olarak muhafaza etmek üzere, aerodinamik istikrarı ve gerekli düzeltici kuvvetleri temin edecek ilave yüzeyleri içermelidir. Emniyet görevlileri veya hakemler tarafından istenmesi halinde modelin imalatçısı modelin ağırlık merkezinin, basınç merkezinin yerini toplam ağırlığı, yakıtsız (motoru kullanılmış) ağırlığı ve/veya modelin hesaplanmış veya ölçülmüş uçuş performansı hakkındaki bilgileri ibraz etmelidir.

2.4.5. Model rokette, hiçbir şekilde patlayıcı veya havai fişek maddeleri gibi yükü bulunmayacaktır.

KISIM ÜÇ - MODEL ROKET MOTOR STANDI

Model rokete itici gücü veren bir model roket motoru aşağıdaki standartlara uygun olmalıdır.

3.1. TANIM

Model roket motoru, bütün tahrik maddeleri kolayca çıkarılamayacak şekilde önceden muhafazaya konulmuş, katı jet reaksiyonlu motordur. Eğer önceden monte edilen kısım tüm geri kalan yanıcı maddeyi içeren yardımcı ambalajı tek ise geciktirme bölümü ve dışarı atma kısmı önceden karıştırılıp ayrı ayrı paketlenabilir.

3.2. MUHAFAZA

Daire Başkanlığının 26.10.2018 tarihli ve 650698 sayılı oluru ile yayınlanmıştır

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

Model roket motorunun gömleği ısı iletkenliği düşük, madeni olmayan bir maddeden olmak zorunda. Gömleğin dış yüzey ısıyı kullanma esnasında veya kullanıldıktan sonra 200 °C geçmeyecektir. Gömlek dış çapı 10 mm den az olmayacaktır.

3.3. İÇ BASINÇ

Bir model roket motoru öyle tasarlanıp ve inşa edilmelidir ki yüksek iç basıncın etkisi ile gömlek parçalanmamalıdır. Aşırı iç basınçla meydana gelen herhangi bir arıza, motorun boyuna eksenince dağıtılmalıdır.

3.4. KENDİ KENDİNE ATEŞLENME

Bir model roket motoru, sevkiyat, depolama ve kullanılma esnasında vuku meydana gelmesi muhtemel fiziksel şoklar, çarpımlar, sarsılmalar veya sıkışmalardan ötürü 80 °C veya daha az sıcaklıkta havada ve suda kendi kendine ateşlenmeyecek şekilde tasarlanıp inşa edilmelidir.

3.5. YÜKLEME, İTME VE İTİCİ GÜÇ

Bir model roket motorunda 2,5 Newton/saniyeden fazla itici gücü olamaz

3.6. DEPOLAMA VE SEVKİYAT

Bir model roket motoru, açık alev, 150 °C altındaki sıcaklık veya sevkiyat, depolama ve kullanılma esnasında daima karşılaşılmaması muhtemel ani radyo frekans dalgası tesiri ile harekete geçebilecek olan ateşleme elemanı yerine takılmamış olarak sevk edilmeli ve depolanmalıdır.

3.7. MÜHÜRLEME

20 g'dan fazla yakıt maddesi taşıyan bir model roket motoru, alev alıcı ve madeni olmayan bir mühürle fabrikada ateşleme lülesi olan uçtan mühürlenecektir. Bu mühürler, motor mühürle kullanılır vaziyette dizayn edilmedikçe kullanıcı tarafından kolayca çıkartılabilir şekilde olmalıdır.

3.8. YANMA

Bir model roket motoru kullanma esnasında lüleden hiçbir kıvılcım çıkarmayacak ve motor lülesinden bir metre veya daha uzak bir mesafede kuru bir kâğıt parçasını veya otları tutuşturmayacaktır.

3.9. TADİLATLAR

Bir model roket motorunun, tespit edilerek yayınlanmış bulunan performans karakteristikleri veya ölçüleri hiç bir şekilde değiştirilmeyecektir.

KISIM DÖRT – TÜRKİYE ŞAMPİYONASI VE İL YARIŞMALARDA GENEL KURALLAR

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

4.1. MODEL SINIFI Paraşüt Süre Modelleri

Paraşüt süre yarışması, kademeli, tek model roket motoru ile donatılmış bir kurtarma paraşütü olan modellere açıktır. Paraşütün en az üç (3) kolonu açılmalıdır. Yarışmacı, modelin kurtarma paraşütünü yarışma esnasında dilediği zaman değiştirebilir.

4.2. MODEL SAYISI

Sınıf: Paraşüt Süreli Sadece (2) iki adet

4.3. FIRLATMA

4.3.1. Organizasyon

Model roketlerin fırlatılması ve uçuşu ile ilgili tüm uygulamalar esnasında uçuş alanındaki emniyet ve uygulamaya ilişkin her türlü yetki, en az 18 ve daha yukarı yaşta olan ve THSF temsilcisi bir THSF MHK üyesi olan bir Saha Emniyet Görevlisi'ne aittir. THSF tarafından tayin edilmiş olup yukarıdaki vasıfları haiz bulunan Mülki amir görevlileri de bu yetkiye sahip olabilirler, Bir yarışmadaki her bir durumda tüm yarışmacıların motorlarına ulaşabilme ve görevlilerin gözlemi altında modellerini uçuşa hazırlayabilmeleri için yeterli fırsat ve imkânlar sağlanacaktır.

4.3.2. Uçuş Müsaadesi

Saha Emniyet Görevlisi veya yardımcısı, uçuş sahasında bulunan bütün modellerin uçuşuna, uçuştaki modelin emniyet şartlarını sağlayıp sağlamaması hususunda, şahsi inisiyatifini kullanarak izin verir veya vermez.

4.3.3. Fırlatma Aleti (Rampa)

Modele, tahmin edilen makul emniyetli uçuşu sağlamak için yeterli uçuş hızını kazandıracak, yatay harekete müsaade etmeyen bir fırlatma aleti veya mekanizması kullanılmalıdır. Fırlatma açısı ufka nazaran 60 dereceden fazla olmalıdır.

4.3.4. Yardımlı Fırlatma

Fırlatıcı (rampa), modelin içindeki model roket motoru veya motorları dışında modele hiçbir hız veya momentum değişimi vermemelidir. Rampa içine yapılan mekanik mekanizma yardımıyla fırlatmaya müsaade edilmez.

4.3.5. Fırlatma Yöntemi

Fırlatma veya ateşleme işlemi uzaktan kumandalı elektrik sistemi ile en az beş (5) metre mesafeden ve tamamen modeli fırlatacak şahsın kontrolü altında yapılmalıdır. THSF yetkilisi veya yetkili yardımcısında, ateşleme aletinin bir anahtarı bulunacak, bu anahtar alete sokulmadıkça modelin ateşlenmesi ve fırlatmanın yapılmasını engelleyecektir. Modelin emniyetli ve tatmin edici bir durumda olduğuna karar verilmesi üzerine THSF yetkilisi veya yetkili yardımcısı, ateşleme ve fırlatmaya müsaade vererek anahtarı ateşleme mekanizmasına sokacaktır. Bir model roket ateşlenmeden veya fırlatılmadan önce, çevredekilere, bir model

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

roketin fırlatılmak üzere olduğu duyurulmak zorunludur ve ateşlemeden önce en az beş (5) saniye "geriye sayma" yapılması zorunludur.

4.3.6. Hava Koşulları

Fırtına olmadığı müddetçe yarışma yapılır.

4.3.7. Termik Yaratma ve Bulma

Termik yaratmak için hiçbir mekanik veya pasif yöntem (ceket veya elbise dalgalandırma, yansıtıcı tabaklar yayma, sıcak hava üfleyiciler, motosikletler vb.) kullanılmasına müsaade edilmez.

4.4. RESMİ GİRİŞLER

4.4.1. Giriş

Herhangi bir yarışma olayında ilk uçuştan önce en az bir model hakemler tarafından kontrol edilmeli ve işaretlenmelidirler. İşaretlenmiş model başka yarışmacı tarafından uçurulamaz.

4.4.2. Model İşaretleme ve Tanıtma

İştirak eden her modelin, gövdesi, dümencikleri veya diğer dış parçaları üzerinde belirgin olarak görülecek şekilde yarışmacının lisans numarasını taşımalıdır. Yarışmacının adı, modelin dış kısmına yazılmalıdır.

4.4.3. Modelin İmalatçısı

Hakemler her yarışmacının, yarışmaya giren modelini incelemek zorundadır. Malzemeler ve plan, kitler dahil, her türlü kaynaktan sağlanabilir.

4.5. RESMİ UÇUŞLAR

4.5.1. Resmi Uçuşun Tanımı

Bir uçuş, eğer model veya herhangi bir parçası fırlatma rampasını terk ettiğinde, ateşlemeden sonra fırlatma rampası ile irtibatı kestiğinde veya havaya çıktığında resmi uçuş sayılır. Ancak madde 4.6.3.'deki hükümlere göre bir kaza olursa, bu uçuş resmi uçuş sayılmaz.

4.5.2. Uçuş sayısı

Zaman ve hava durumu izin verdikçe, her yarışmacıya, üç (3) resmi uçuş yapma fırsatı verilecektir.

4.6. YARIŞTAN ÇIKARMA (DİSKALİFİYE)

4.6.1. Hakemler, kendi görüşlerine göre, yarışma kurallarına uygun bulmadıkları veya THSF yetkilisi veya yetkili yardımcısı tarafından emniyetli bulunmayan herhangi bir modeli herhangi bir zamanda yarıştan çıkarabilirler.

2018-2019 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI OKUL SPOR FAALİYETLERİ HAVA SPORLARI BRANŞ TALİMATI

- 4.6.2.** Hakemler, yazılı ve diğer şekillerde yayınlanmış emniyet kurallarına bağlı kalmadığı gözlenen, tekniği zayıf bulunan, THSF yetkilisi veya yetkili yardımcısının emirlerine uymayan veya genel olarak hatalı davranışı nedeniyle bir yarışmacıyı yarıştan çıkartabilirler.
- 4.6.3.** Hakemlerin görüşüne göre, yanlış tasarım, imalat veya modelin uçuşa ön hazırlığından dolayı ve bunların sebep olduğu hatalı bir fırlatmadan dolayı model yarışmadan çıkartılmayacaktır. Bu tür bir hatalı fırlatma, arızalı olan ve bundan sonraki uçuşlara devam edemeyeceği anlaşılan bir model yerine başka bir model kullanılabilir.
- 4.6.4.** Uçuş karakteristiğine dayanarak, bir model o uçuştan çıkarılabilir. Fakat bu onun tüm yarışmadan çıkartılmasını gerektirmez.

4.7. ZAMAN TUTMA VE SIRALAMA

- 4.7.1.** Uçuşların süresi, her bir sınıfa ve kullanılan motorun itme gücüne göre belirlenecek azami bir değerle sınırlandırılmıştır. Toplam uçuş süresi, modelin fırlatma rampasındaki ilk hareketinden uçuşun sonuna kadar tutulan zaman olacaktır.

- 4.7.2.** Son sıralama için her bir yarışmacının uç uçuştaki toplam süresi alınır.

- 4.7.3.** Beraberlik olması halinde birinciyi belirlemek için, yarışma olayının son uçuşundan hemen sonra ilave uçuşlar yapılacaktır. Her ilave raundaki azami uçuş süresi bir önceki azami uçuş süresine göre iki (2) dakika arttırılacaktır. Her ilave uçuş için yalnızca bir teşebbüs hakkı olacaktır. İlave uçuşların süreleri, takım sıralamasındaki final rakamlara eklenmeyecek, bunlar sadece birinciyi belirlemek ve buna uygun ödülleri vermek amacıyla kullanılacaktır. Tüm yarışmacıların modellerini fırlatmaları gereken süreyi organizatör belirleyecektir. Takım sıralamasında beraberlik olması durumunda en iyi ferdi dereceler kullanılacaktır.

Birinciyi tespit etmek için en fazla iki bitirme (fly of) raundu olacaktır. Kesin sonuçları belirlemek için ikinci bitirme (fly of) raundunda uçuş tamamlanana kadar zaman tutulacaktır.

- 4.8.5.** Raund, her takım üyesinin resmi bir uçuş yapması için modellerini hazırlamaları ve fırlatmaları için organizatör tarafından bir takıma tayin edilen zaman miktarı olarak tanımlanır (Bir saat tavsiye edilir).

4.8.6. Modellerin Görünebilirliği

Bütün modeller, paraşüt açtığı anda izlemeye yardım edecek renkli bir toz yayacaklardır.